

NINA Rapport 188A

Overvåkingsplan for verneområda på Dovrefjell

Del C. Skjema og instruksar Vedlegg til NINA Rapport 188

Versjon 1 – mars 2007

Odd Inge Vistad
Nina E. Eide
Dagmar Hagen
Christian Nellesmann
Erik Framstad
Lars Erikstad
Jan Ove Gjershaug
Ingunn Vistnes

LAGSPILL

ENTUSIASME

INTEGRITET

KVALITET

Samarbeid og kunnskap for framtidens miljøløsninger

NINAs publikasjoner

NINA Rapport

Dette er en ny, elektronisk serie fra 2005 som erstatter de tidligere seriene NINA Fagrapport, NINA Oppdragsmelding og NINA Project Report. Normalt er dette NINAs rapportering til oppdragsgiver etter gjennomført forsknings-, overvåkings- eller utredningsarbeid. I tillegg vil serien favne mye av instituttets øvrige rapportering, for eksempel fra seminarer og konferanser, resultater av eget forsknings- og utredningsarbeid og litteraturstudier. NINA Rapport kan også utgis på annet språk når det er hensiktsmessig.

NINA Temahefte

Som navnet angir behandler temaheftene spesielle emner. Heftene utarbeides etter behov og serien favner svært vidt; fra systematiske bestemmelsesnøkler til informasjon om viktige problemstillinger i samfunnet. NINA Temahefte gis vanligvis en populærvitenskapelig form med mer vekt på illustrasjoner enn NINA Rapport.

NINA Fakta

Faktaarkene har som mål å gjøre NINAs forskningsresultater raskt og enkelt tilgjengelig for et større publikum. De sendes til presse, ideelle organisasjoner, naturforvaltningen på ulike nivå, politikere og andre spesielt interesserte. Faktaarkene gir en kort framstilling av noen av våre viktigste forskningstema.

Annen publisering

I tillegg til rapporteringen i NINAs egne serier publiserer instituttets ansatte en stor del av sine vitenskapelige resultater i internasjonale journaler, populærfaglige bøker og tidsskrifter.

Norsk institutt for naturforskning

Overvåkingsplan for verneområda på Dovrefjell

Del C. Skjema og instruksar Vedlegg til NINA Rapport 188

Versjon 1 – mars 2007

Odd Inge Vistad
Nina E. Eide
Dagmar Hagen
Christian Nellemann
Erik Framstad
Lars Erikstad
Jan Ove Gjershaug
Ingunn Vistnes

Vistad, O.I., Eide, N.E., Hagen, D., Nellemann, C., Framstad, E., Erikstad, L., Gjershaug, J.O. & Vistnes, I. 2007. Overvåkingsplan for verneområda på Dovrefjell. Del C. Skjema og instruksar. Vedlegg til NINA Rapport 188. Versjon 1 – mars 2007. - NINA Rapport 188A. 40 s.

Lillehammer og Trondheim, april 2007

ISSN: 1504-3312

ISBN: 978-82-426-1818-4

RETTIGHETSHAVER

© Norsk institutt for naturforskning

Publikasjonen kan siteres fritt med kildeangivelse

TILGJENGELIGHET

Open

PUBLISERINGSTYPE

Digitalt dokument (pdf)

KVALITETSSIKRET AV

Børre K. Dervo og Inga E. Bruteig

ANSVARLIG SIGNATUR

Forskingssjefane Børre K. Dervo og Inga E. Bruteig (sign.)

OPPDRAGSGIVER(E)

Dovrefjellrådet (DFR) og Direktoratet for naturforvaltning (DN)

KONTAKTPERSON(ER) HOS OPPDRAGSGIVER

Kirsten Thyrum, DFR og Tore Opdahl, DN

NØKKEWORD

Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark. overvaking, monitor, forvaltning, verneformål, fauna, vegetasjon, friluftsliv, påverknad og inngrep

KEY WORDS

Dovrefjell-Sunndalsfjella national park, monitoring, management, preservation goals, fauna, vegetation, outdoor recreation, physical impacts and encroachments

KONTAKTOPPLYSNINGER

NINA hovedkontor

7485 Trondheim

Telefon: 73 80 14 00

Telefaks: 73 80 14 01

NINA Oslo

Gaustadalléen 21

0349 Oslo

Telefon: 73 80 14 00

Telefaks: 22 60 04 24

NINA Tromsø

Polarmiljøsentret

9296 Tromsø

Telefon: 77 75 04 00

Telefaks: 77 75 04 01

NINA Lillehammer

Fakkeltgården

2624 Lillehammer

Telefon: 73 80 14 00

Telefaks: 61 22 22 15

www.nina.no

Del C: SKJEMA OG INSTRUKSAR FOR FELTBRUK (VEDLEGGSOVERSIKT)

Saman med denne rapporten fylgjer 18 lause vedlegg. Det er tre hovudgrunnar til at desse ikkje blir stifta inn i rapporten. For det fyrste reknar vi med at det blir behov for å korrigere eller supplere innhaldet i (nokre av) dei, etter som ein får erfaring med praktisk overvaking. Dei må altså oppdaterast etter behov, noko som er enklare ved bruk av lause vedlegg. Oppdatering må skje i samråd med forskarar i NINA, og primært med dei som står ansvarlege for dei ulike tema og fagområda i denne overvaksingsplanen. Vi utstyrer difor kvart vedlegg med eit versjonsnummer. Dovrefjellrådet (eller annan instans med tilsvarende forvaltningsansvar for verneområda på Dovrefjell) har ansvar for at nyaste versjon av skjema / instruks til ei kvar tid vert nytta i overvaksingsarbeidet.

For det andre kan behovet for konkrete feltinstruksar bli utvida (jfr. vår omtale av "det ideelle" i høve til "det prioriterte"). Lause vedlegg gjer det enklare å leggje til instruksar for nye tema.

For det tredje skal ikkje feltinstruksen, med detaljar om kvar og korleis overvakinga skjer, vere open tilgjengeleg for alle (slik sjølve hovudrapporten er). Det gjev ei sårbar overvaking.

Følgjande vedlegg er med:

A. FAUNA

Vedlegg 1. Villrein: Kartlegging av arealbruk gjennom året

Vedlegg 2. Villrein: Systematisk beitekartlegging, med kopling til uroing og påverknad

Vedlegg 3. Moskus: Kartlegging av arealbruk gjennom året

Vedlegg 4a. Registrering av reir for kongeørn

Vedlegg 4b. Registrering av reir for rovfugl

Vedlegg 4c. Observasjonar av rovfugl

Vedlegg 5. Observasjonar av utvalde fugleartar av særleg interesse

Vedlegg 6. Instruks for taksering av rype og skogsfugl

Vedlegg 7a. Smågnagarfangst

Vedlegg 7b. Smågnagarindeks

B. FERDSEL OG FRILUFTSLIV

Vedlegg 8. Automatisk teljing av personar langs utvalde stiar

Vedlegg 9. Organisert moskusguiding

C. PÅVERKNAD OG INNGREP

Vedlegg 10. Overvaking av stislitasje

Vedlegg 11a. Registrering av snøskuterkøyning

Vedlegg 11b. Registrering av barmarkskøyning og køyreskade

Vedlegg 12. Registrering og rydding av søppel

Vedlegg 13. Kartlegging av bygningar og tekniske anlegg

Vedlegg 14. Kartlegging av inngrep

4

[illegible]

Observasjonstype: 1) observasjon 2) sporsleper på snø 3) kadaver 4) felte dyr (jakt) 5) melding (*kartfesting av ferske spor er kun aktuelt på snø*)

Flokktype: 1) Bukkeflokk 2) Fostringsflokk 3) Blandaflokk 4) Usikker

Bevegelse: 1) ligger, 2) beiter/står stille 2) naturlig forflytning 3) skremt og påflukt

Merknader: Hvis du kjenner strukturen så bruk gjerne merknadsfeltet til å beskrive ytterligere

Sporrekker av villrein registreres som punkter (sekvensplott). Følger man sporekker enten på kartet eller i terrenget så lages det plott med 1 km avstand.

Sekvensplott må navngis spesielt - bruk merknadsfeltet til å vise hvilke plott som hører sammen: sekvens nr - R (villrein)-plott nr-initialer. Eksempel 1R15NEE (som betyr min første registrerte sporrekke av rein (R), plott nummer 15 + initialer. Kan eventuelt lese ut fra tracklogg i ettertid, navngi trackloggen unikt, f.eks sekvens nr - R (villrein) - initialer

VEDLEGG 2 – Villrein – systematisk beitekartlegging (2 sider, med instruks)

VINTERBEITEKARTLEGGING VILLREIN I DOVREFJELL																			
Villrienområde	Rabbe (site)	Plot 1-5	Total lav	Lav høyde (cm)	ARTER (antal ruter med mer enn 50%)								Snødybde (cm)	Islag/snøtype (0-4)	HOH (m)	Sonebelte	UTM ØST	UTM NORD	Merknader
					Kvitkrull	Rabbeskjegg	Gulskinn	Lys reinlav	Grå reinlav	Annen lav	Gras/siv	Lyng							
		1																	
		2																	
		3																	
		4																	
		5																	
		1																	
		2																	
		3																	
		4																	
		5																	
		1																	
		2																	
		3																	
		4																	
		5																	
		1																	
		2																	
		3																	
		4																	
		5																	
		1																	
		2																	
		3																	
		4																	
		5																	
		1																	
		2																	
		3																	
		4																	
		5																	

Feltinstruks vinterbeitekartlegging for villrein

Utstysrbehov ved kartlegging:

Lineal, vegetasjonsramme 50x50 cm, spade/kniv/lett børste, GPS, skjema

Utvalg av område for kartlegging:

En rabbe kalles for et site, et plott er arealet under en vegetasjonsramme (50x50 cm), og de 25 små 10x10 cm "firkanter" kalles for ruter. Vær klar over at mange benytter betegnelsen "ruter" om plots, og sågar om sites.

1. Lokaliser vindblåste rabber, så vel som plasser der reinen har beitet
2. Nummerer de, og velg ut tilfeldig rabbe.
3. Plasser et site på ca. 20x50 m tilfeldig på rabben i rabbens lengderetning. Dette gjøres ved å markere enden på rabben og så velge ut et tilfeldig tall og da gå antall meter inn til et punkt som da blir begynnelsen på "siten"
4. Legg ut 5 tilfeldige plott innen dette site. Dette gjøres ved å ta et tilfeldig tall og da gå antall meter (skritt) i sitens lengderetning, dernest et nytt tall i sitens "bredde-retning", dvs. 90 grader på lengderetningen. Her tas første plott, dernest går man videre med et nytt tilfeldig tall til neste punkt osv. Vær praktisk! Havner du utenfor siten så ta et nytt plott! Vi MÅ ha fem på hver site.
5. Børst bort snøen forsiktig fra hvert plott under rammen. Er det seint på vinteren vil de ofte være tint frie, det vil typisk bare være 0-20 cm snø.
6. Fyll ut skjema
7. Vegetasjonsmål for lav, gras og lyng oppgis som antall 10x10 cm ruter med mer enn 50% dekning ut av 25.
8. Vier oppgis som antall ruter med vier observert i ruten
9. Lavhøyde måles i cm som "typisk for plottet", eller ta snittet av fem målinger
10. Snødybde angis i cm i kanten av ruten
11. Snøtype angis som 0 – ingen; 1 – løs; 2-fast, 3-hard; 4 islag/hard skare
12. GPS koordinater angis for rute no. 3, dvs. antatt mitt i den utvalgte siten/rabben, angi med meters nøyaktighet og bruk UTM WGS84

Det er viktigst å få mange rabber godt fordelt i landskapet, likevel ligger disse ofte i klustre, derfor vil det ofte komme mange relativt tett i grupper. Bruk fargeskalaen som hjelp i begynnelsen til å bedømme lavmengden.

Sesongvalg:

Kartleggingen kan i prinsippet gjøres hele året, men det er avgjørende å kunne skille ut rabber som er avblåste på vintertid (les tilgjengelig for reinen). Det absolutt optimale tidspunktet for gjennomføring av slik kartlegging er mars, april og mai.

2

[illegible]

Merknader: Kommenter om du har sett alle eller om du antar at det kan være flere

(man kan eventuelt lese dette ut fra tracklogg i ettertid, dersom man er kjent med disse metodene, navngi da tracklogg)

VEDLEGG 4a Registrering av reir for kongeørn (4 siders skjema – leveres på ferdig trykte skjema fra DN)

REGISTRERING AV REIR FOR KONGEØRN		ROVBASENR. 									
ÅR 		LOKALITET 									
REIR 											
STED Sikkerhets- belagte opplysninger særskilt merket	KONGEØRNSTYKTSANGIVELSE 										
	LOKALITETSMÅN 										
	KOMMUNE 										
	Reirets plassering ☐ UTM gjelder territorium uten kjent reir ☐										
	UTM koordinatavlesning: Kartblad: ☐ ED50 ☐ WGS84										
	GPS koordinatavlesning: UTM-son: Øst (Y) Nord (X) 										
	Observatørplass										
	UTM koordinatavlesning: Kartblad: ☐ ED50 ☐ WGS84										
	GPS koordinatavlesning: UTM-son: Øst (Y) Nord (X) 										
	Nøyaktighet stedfesting 10 - 100 m ☐ 100 - 500 m ☐										
Retning til reir (N = 0°, 0 = 90°, bruk 360° kompass) Avstand 											
TERRENGTYPE											
☐ Banskog ☐ Bjerkeskog ☐ Snøfjell ☐ Reir i tre ☐ Reir i bergvegg											
☐ Annet, se anmerkning ☐ Ukjent											
Avstand til skoggrense: 											
Høyde over havet: 											
Reirets eksponering: 											
REGISTRERING VED HVERT BESØK	DATO	TID VED HVERT BESØK	INGER AKTIVITET	OBSERVASJON AV VOKSER- FUGL (ANTALL)	SPILLERUT	PÅRYD / PYNTET REIR	RANING	PUGING/ OBSERVASJON AV EGG (ANTALL)	UNGER I REIRET (ARBEYD/ ALDER) (ANTALL)	FLUGEDYKTIGE UNGER (ANTALL)	OBSERVATØR SIGNATUR
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
MERKNADER	<div style="border: 1px solid black; height: 100px;"></div>										

ETTERKONTROLL

ETTER- KONTROLL	DATO	☐ Ukløste egg (antall) ☐ Døde unger (antall) ☐ Annet (skriv i merknader)
	dag måned år _ _ _	

Plass for tilleggsopplysninger og skisser:

VEILEDNING

Side 1	
ÅR	Det skal fylles ut ett skjema hvert år lokaliteten besøkes, selv om det ikke finnes tegn til forekomst av koagum. Det må staves eller forkortet ved besøk ved lokaliteten slik at forstyrrelser unngås.
LOKALITET	<ul style="list-style-type: none"> Lokalitetsnummer skal være et entydig nummer som knyttes til en bestemt lokalitet. Lokaliteten kan omfatte flere reiplasser som anvendes eller har vært anvendt ulike år. Lokaliteten skal omfatte kun ett reproduserende par. Lokalitetsnummer gis fortløpende for hvert fylke, av ansvarlig stat for registreringene. Lokaliteter uten hekking beholder sitt nummer. Helt nye lokaliteter gis nye nummer. Lokalitetsnummeret består av en landskoda, en fylkeskoda og et lepenummer med max tre sifre. Landet angis med en bokstav: N = Norge. Fylke angis med to bokstaver: FI = Finnmark, TR = Troms, NO = Nordland, NT = Nord-Trøndelag, ST = Sør-Trøndelag, HE = Hedmark, OP = Oppland, MR = Møre og Romsdal, SF = Sogn og Fjordane, HO = Hordaland, RO = Rogaland, VA = Vest Agder, AA = Aust Agder, TE = Telemark, ØS = Østfold, VE = Vestfold, BU = Buskerud, OA = Oslo/Akershus.
REIR	Hvert reir innefor lokaliteten gis et lepenummer som angis med små bokstaver, for eksempel reir a, b osv. HUSK: Fyll ut egne reirskjema for alternativene dersom disse besøkes, angir eventuelt at de ikke er i bruk, har hatt ekstremt høkketierp eller er i bruk av andre arter.
STED	<ul style="list-style-type: none"> Det skal angis kommune og reirbelandskode (samby og lokalitet). I tillegg angis kartblad og UTM-referanse for reir, dersom reir observeres fra avstand skal også UTM for observasjonspunkt angis. Observasjonspunkt kan med fordel også oppgis dersom den er velegnet til innrym i reir utv. å forstyrre fuglene. Den eksakte lokalisering er belagt med tærskelplikt, og skal ikke gøres kjent eller benyttes uten godkjenning (offisiell helse-loven § 5). Lokalitetens koordinater utgjøres av koordinatene for den først registrerte reiplassen i lokaliteten. Reirets plassering i løsmateriale angis ved å krysse av for løsmatetype og fylle ut avstand til skoggrense, høyde over havet og hvilken retning reir er eksponert mot. Videre skal reirets eksakte plassering i løsmateriale framgå fra skisser, foto og beskrivelser i merknadsbrikk.
REGISTRERING VED HVERT BESØK	<ul style="list-style-type: none"> Ved hvert besøk noteres dato og opplysninger om i hvilken grad det er aktivitet eller ikke. Dersom det er aktivitet krysses det av i den kolonnen som beskriver observer aktivitet. Noter tid brukt til observasjon. Noter ungenes alder dersom denne kan bestemmes. Ved besøk i eggperioden og tidlig ungenperiode skal reir normalt kun observeres fra avstand med teleskop.
MERKNADER	I merknadsfeltet gis komplementære og presiserende opplysninger. Ved hvert besøk angis øvrige observasjoner av interesse, taes eventuelle forstyrrelser ved reir eller i nærområdet opp.
Etter observasjon, Side 2	
REPRODUKSJON SAMLET FOR ÅRET	<ul style="list-style-type: none"> Det skal gis data for lokalitetens status. Det angis hvor sannsynlig det er at hekking har funnet sted. Det skal legges særlig vekt på observasjoner av unger. Det er ikke viktig at eventuelt mangler på hekking dokumenteres. Foto, skisser, kartkopier med mer vedlegges. Resultat fra en eventuell etterkontroll kommenteres.
ANSVARLIG MYNDIGHET	Dato og underskrift fra den hos ansvarlig myndighet som mottar utfyllt blankett for registrering og arkivering.

Side 3, etterkontroll	
ETTERKONTROLL	<p>Dato for kontroll. Dersom det foretas etterkontroll etter hekkeseponen skal det noteres eventuelle stakkede egg og dede unger.</p> <ul style="list-style-type: none"> Reir et ber dokumenteres med foto eller videofilm. Øvrige observasjoner av interesse angis som samlet inntrykk av etterkontrollen. Ytterligere dokumentasjon som foto, kartkopier, videofilm vedlegges.

KRITERIER FOR VURDERING AV HEKKING

Ved bedømming av reirets årlige status skal følgende kriterier anvendes. Forsøk i utgangspunktet å bekrefte eller utelukke hekking.

Hekking vurderes som dokumentert dersom ett eller flere av følgende vilkår oppfylles:

- Observasjon av sugende fugl.
- Observasjon av egg.
- Observasjon av unger ved lokaliteten (reir et eller nærområdet).

Hekking vurderes som antatt dersom:

- Spilltett observeres.
- Farting observeres.
- Reir er påtrygd/tynt.
- Andre egne vurderinger tilsier at hekking kan antas (gjør rede for vurderingene).

Hekking utelukket:

- En har mistanke om at hekking har forekommet men en har ikke vært i stand til å bekrefte eller utelukke hekking.

Ingen hekking:

- Det er ingen ting som tyder på at det har vært hekking i lokaliteten.

Direktoratet for
naturforvaltning

VEDLEGG 4b – Registrering av reir for rovfugl (4 siders skjema – leveres på ferdig trykte skjema fra DN)

REGISTRERING AV REIR FOR ART:

ROVBASENR.

ÅR

LOKALITET

REIR

STED
Sikkerhets-
belagte
opplysninger
særskilt
merket

LOKALITETSNAMN

KOMMENTAR

Reirets plassering

UTM gjelder territorium uten kjent reir

UTM koderreferanse:

Kartblad:

ED50

WGS84

GPS koordinatavlesning: UTM-sone:

Øst (Y)

Nord (X)

Observeringsplass

UTM koderreferanse:

Kartblad:

ED50

WGS84

GPS koordinatavlesning: UTM-sone:

Øst (Y)

Nord (X)

Nøyaktighet stedfesting

0 - 10 m (GPS)

10 - 100 m

100 - 500 m

Retning til reir (N = 0°, Ø = 90°, bruk 360° kompass)

Avstand

Kartområde

☐ Barskog

☐ Bjerkeskog

☐ Snøfjell

☐ Skjærgård

Reir i bergvegg

☐ Reir i tre

☐ Reir i bergvegg

☐ Annet, se anmerking

☐ Kysthei

☐ Fjordei

☐ Ukjent

☐ Reir i bratt skrent

☐ Reir på bakken

Avstand til skoggrense:

Høyde over havet:

Reirets eksponering:

REGISTRERING VED HVERT BESØK	DATE	TID VED HVERT BESØK	BEGYNN AKTIVITET	OBSERVASJON AV VOKSLE- RUGL (ANTALL)	SPILLFUKT	PÅBYGG / FØRSTET PÅBYGG	PÅBYGG	BEGYNN/ OBSERVASJON AV EGG (ANTALL)	UNGER I REIR (ANGI ETC ALDER) (ANTALL)	FLYGEDYGTIGE BEGYNN (ANTALL)	OBSERVASJON SIGNATUR
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											

MERKNADER	

REPRODUK- SJON SAMLET FOR ÅRET	Antall besøk ved lokaliteten i løpet av sesongen:		Etterkontroll utført:		
	ORGANISASJON AV UNGER				
	Satt, antall unger:		Samtlige unger observert? ☐ Ja ☐ Nei ☐ Vet ikke		
	☐ Foto finnes	☐ Video finnes	☐ Vedlegges	☐ Ønskes returnert	
				FOTOGRAF	
				ADRESSE:	
	☐ Ny lokalitet		☐ Reirplassen er kjent fra før		
	UNGER STATUS				
	☐ Dokumentert hekking		☐ Antatt hekking	☐ Usikker hekking	☐ Ingen hekking
	☐ Hekkeforløp avbrutt før egglegging		☐ Hekkeforløp avbrutt i eggperioden		☐ Hekkeforløp avbrutt i ungeperioden
Anerkjenner					
	Anerkjenner for registrering	DATO		UNDERSKRIFT	
dag måned år _____					
Anerkjenner myndighet	DATO		UNDERSKRIFT AV Hovedansvarlig		
	dag måned år _____				
☐ Offentlig ansatt registreringspersonell og annen observatør uenig i vurderingen					

ETTERKONTROLL

ETTER-KONTROLL	DATO dag måned år _____	☐ Uldede egg (antall) ☐ Årnet (skriv i merknader)	☐ Døde unger (antall)
	_____	_____	

Plass for tilleggsopplysninger og skisser:

VEILEDNING

Side 1	
ÅR	Det skal fylles ut ett skjema hvert år i lokaliteten besøkes, selv om det ikke finnes tegn til forekomst, netts det utløses stor forsiktighet ved besøk ved lokaliteten slik at forstyrrelser unngås.
LOKALITET	<ul style="list-style-type: none"> Lokalisatenummer skal være et unydig nummer som knyttes til en bestemt lokalitet. Lokaliseringen kan omfatte flere reiplasser som anvendes eller har vært anvendt ulike år. Lokaliseringen skal omfatte kan ett reproduserende par. Lokalisatenummer gis fortløpende for hvert fylke, av ansvarlig stat for registreringene. Lokalisering skal beholde sitt nummer. Helt nye lokaliteter gis nye nummer. Lokalisatenummeret består av en landskode, en fylkeskode og et løpenummer med max fire siffer. Landet angis med en bokstav: N = Norge. Fylke angis med to bokstaver: FI = Finnmark, TR = Troms, NO = Nordland, NT = Nord-Trendelag, ST = Sør-Trendelag, HE = Hedmark, CP = Oppland, MR = Møre og Romsdal, SF = Sogn og Fjordane, HO = Hordaland, RO = Rogaland, VA = Vest Agder, AA = Aust Agder, TE = Telemark, OS = Østfold, VE = Vestfold, BU = Buskerud, OA = Oslo/Akershus.
REIR	<p>Hvert reir i en lokalitet gis et løpenummer som angis med små bokstaver, for eksempel reir a, b osv.</p> <p>HUSK:</p> <p>Fyll ut egne reirskjema for alternativene dersom disse besøkes, angir eventuelt at de ikke er i bruk, har hatt avbrutt hekketorlep eller er i bruk av andre arter.</p>
STED	<ul style="list-style-type: none"> Det skal angis kommune og reirbelødsdistrikt /samely og lokalitet. I tillegg angis kartblad og UTM-referansen for reir, dersom reir observeres fra avstand skal også UTM for observasjonspunkt angis. Observasjonspunkt kan med fordel også oppgis dersom den er velgnet til insyn i reir, uten å forstyrre fuglene. Den eksakte lokalisering er belagt med taushetsplikt, og skal ikke gjøres kjent eller benyttes uten godkjenning (offisielt skoleloven § 5). Lokaliseringens koordinater utgjøres av koordinatene for den først registrerte reiplassen i lokaliteten. Reires plassering i tillegg angis ved å krysses av for tømmerstamme og fylle ut avstand til skoggrense, høyde over havet og hvilken retning reir er eksponert mot. Videre skal reires eksakte plassering i tillegg angis fra skisser, foto og beskrivelser i merknadsboks.
REGISTRERING VED HVERT BESØK	<ul style="list-style-type: none"> Ved hvert besøk noteres dato og opplysninger om hvordan det er aktivitet eller ikke. Dersom det er aktivitet krysses det av i den kolonnen som beskriver observerte aktiviteter. Noter tid brukt til observasjon. Noter ungenes alder dersom denne kan bestemmes. Ved besøk i eggperioden og tidlig ungeperiode skal reir normalt kun observeres fra avstand med teleskop.
MERKNADER	I merknadsboks gis komplimenterende og påvisende opplysninger. Ved hvert besøk angis evige observasjon av interesse, f.eks. eventuelle forstyrrelser ved reir eller i nærområdet osv.
Eller seesongen, Side 2	
REPRODUKSJON SAMLET FOR ÅRET	<ul style="list-style-type: none"> Det skal gis data for lokalitetens status. Det angis hvor sannsynlig det er at hekking har funnet sted. Det skal legges særlig vekt på observasjoner av unger. Det er ikke viktig at eventuell mangel på hekking dokumenteres. Foto, skisser, kartkopier med mer vedlegges. Resultat fra en eventuell etterkontroll kommenteres.
ANSVARLIG MYNDIGHET	Dato og underskrift fra den hos ansvarlig myndighet som mottar utfyllt blanket for registrering og arkivering.

Side 3, etterkontroll	
ETTERKONTROLL	<p>Dato for kontroll. Dersom det foretas etterkontroll etter hekkeseongen skal det noteres eventuelle uflekke egg og døde unger.</p> <ul style="list-style-type: none"> Reirer ber dokumenteres med foto eller videofilm. Øvrige observasjoner av interesse angis som samlet inntrykk av etterkontrollen. Ytterligere dokumentasjon som foto, kartkopier, videofilm vedlegges.

KRITERIER FOR VURDERING AV HEKKING

Ved bedømming av reires tilfelle status skal følgende kriterier anvendes. Forenkelt utgangspunktet å bekrefte eller utelukke hekking.

Hekking vurderes som dokumentert dersom ett eller flere av følgende vilkår oppfylles:

- Observasjon av legende fugl.
- Observasjon av egg.
- Observasjon av unger ved lokaliteten (reir eller nærområdet).

Hekking vurderes som antatt dersom:

- Spilltutt observeres
- Paring observeres
- Reir er påbyggd/pymet
- Andre egne vurderinger tilsier at hekking kan antas (gjør rede for vurderingene)

Hekking utelukkes:

- En har mistanke om at hekking har forekommet men en har ikke vært i stand til å bekrefte eller utelukke hekking.

Ingen hekking:

- Det er i gangen som tyder på at det har vært hekking i lokaliteten.

Direktoratet for
naturforvaltning

16

(skjema for loggføring av observasjoner, merk at reirlokalteter beskrives på standardisert skjema)

UTM: anngi om 1) lest fra kart, eller 2) eksakt GPS posisjon for observasjonen

Merknader: Kjent lokalitet over flere år, brukt sporadisk, truet av ferdsel/faunakriminalitet - intervju rundt om mye brukt om truet av ferdsel/faunakrim

17

(Alt utenom rovfugl rapporteres på dette skjemaet)

[illegible]

UTM: anngi om 1) lest fra kart, eller 2) eksakt GPS posisjon for observasjonen Merknader: marker hekking/reir spesielt

Lommer	Fjelljo	Hakkespetter	Lavskrike	Kråkefugler (ravn, kråke og skjære)
Ender	Vadefugl (minus heilo)		Fjellerke	Måkefugler spp
Ugler	Trane		Ringtrost	
			Fossefall	

Veiledning til utfylling av skjema for taksering av rype og skogsfugl

Takseringen utføres av minst to personer. Takseringslinja skal følges med bruk av kompass eller GPS. Hundeførers oppgave er å styre hunden og bestemme hvor oppflukten var, linjefører bestemmer hvor linja går. Linjefører forlater linja kun ved oppmåling av linje-avstand. **NB! Ved observasjoner mindre enn 20 meter fra linja må linjefører være spesielt oppmerksom på å ikke trekke linja mot oppfluktstedet.**

Alle observasjoner føres på skjemaet og avmerkes på kartet med observasjonsnummer. Avstanden i rett vinkel fra takseringslinja til der fuglene var når de ble oppdaget av taksør/hund, måles så nøyaktig som mulig. Ved observasjoner av kull brukes kulllets midtpunkt som oppfluktspunkt. Benyttes GPS, bruk denne for å bestemme posisjonen. Det er ikke satt noen ytre grense for bredden på takseringsstripen, men forsøk å hold hunden innenfor 200 meter på hver side av takseringslinja, ved rypetaksering og hold god kontakt i skogen. **Diriger hunden slik at de nærmeste 50 meterene på hver side av takseringslinja blir skikkelig gjennomsoekt.** I dette området bør ikke hunden legge igjen luker. Vær også **meget** nøyaktig med oppmålingen ved linjeavstander mellom 0-100 meter.

Observasjonene av fugl vil bli sammenliknet med vegetasjonsklassifisering fra satellittbilder. For å få gode data må oppfluktstedet avmerkes så nøyaktig som mulig. Bruk GPS til lokaliseringen dersom dere har tilgang på en slik. Vi vil benytte habitatklassifiseringen dere gjør på skjemaet til å korrigere den avmerkete posisjon dersom den ikke stemmer med satellittbildet. Klassifiser habitatet til den vegetasjonen som dominerende i en sirkel med 10 meter radius rundt observasjonspunktet.

Forklaring til utfyllingen av skjema:

Linje nr: Nummeret på takseringslinja.

Område: Navnet på jaktterrenget/takseringsområdet.

Taksører: Skriv tydelig navn på hundefører/skriver.

Hunder: Skriv tydelig navnet på hundene som har vært i bruk.

Nedbør/vær: Regn/tett snødrøv=1, Duskregn/lett snøfall=2, Overskyet oppholdsvær=3, Delvis sol=4, For det meste sol=5.

Tid taksert: Antall minutter brukt til taksering.

Lengde taksert: Antall meter som ble taksert.

Obs.nr: Nummeret på observasjonene innen linja.

Tid: Klokkeslettet ved hver observasjon.

Oppflukt inndeles i: Stand=1, Støkk=2, Annet=3, Støkk av taksør=4.

Linjeavstand: Korteste avstand fra der rypene ble observert til takseringslinja.

Hund: Skriv navnet (eller en identifikasjon) på hunden som var løs.

Habitat rype: Bjørk-/granskog=1, Dvergbjørkkratt=2, Vierkratt=3, Myr=4, Rabbe/lavkledd kolle=5, Steinrøys med krattvegetasjon=6, Steinrøys uten krattvegetasjon=7, Annet= 8, Tuer med blanding av myr, kratt og lav=9.

Habitat skogsfugl: Hogstfelt (opp til 1m høyde)=HF, Kulturskog gran=KSG, Kulturskog furu:KSF, Gammelskog gran=GSG, Gammelskog furu=GSF, Gammel blandingsskog=GBS, Myr=M, Annet=A

Art inndeles i: Lirype=L, Fjellrype=F, Storfugl=S, Orrfugl=O, Jerpe=J

Voksne: Antall voksne ryper, klassifiseres til kjønn hvis mulig. =stegg, =høne.

Ant. kyll: Antall kyllinger observert hvis augusttaksering

Sum: Totalt antall fugl observert, dvs. voksne + kyllinger (august)

UTM-X: Dersom det benyttes GPS føres x-koordinaten (i UTM-systemet og med datum i WGS84) inn her (6/7 siffer).

UTM-Y: Y-koordinaten (nordlig) føres inn her (7 siffer).

Himmelretning: Dersom observasjonen avmerkes på linja må himmelretning til oppfluktstedet føres opp.

GPS pres: Se skjema. Svar Ja eller Nei på om GPS er brukt.

Merknad: Før opp sett smågnagere, våk, ugle, småfalk og annet rovvilt, pluss evt. andre forhold som bør tas med.

VEDLEGG 7a Smågnagerfangst (4 sider med instruks)

SMÅGNAGERFANGST

Transektnummer

Utført av

Feltnummer	Dato (fra-til)	Antall feller (5)	Antall felledøgn	Habitat	Smågnagerfangst			Kartreferanse		Merknader
					1.døgn	2. døgn	3. døgn	UTM N	UTM Ø	
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										

Habitatbeskrivelse: M = myr/vierkjerr, B = bjørkeskog med blåbærlyng, L = lyng/heisamfunn, Ø = ødeeng

OPPSUMMERING: Art og antall gnagere fordelt på habitat og felledøgn

Art\Habitat	M	B	L	Ø	Smågnagerfangst		
					1.døgn	2. døgn	3. døgn
Fjellrotte							
Gråsidemus							
Rødmus							
Lemen							
Markmus							
Vånd							
SUM							

Dovrefjellrådet - VERSJON 1 - MARS 2007

Fangst av småpattedyr på Dovrefjell

Fangstperioder og innsats

Det fanges i én periode ved slutten av reproduksjonssesongen i **begynnelsen/midten av september**. En fangstperiode er på 3 fulle fangstdøgn, dvs 4 dager inklusive utsetting og innsamling av feller. Tilsammen 500 feller i 3 døgn gir 1500 felledøgn i hver fangstperiode.

Plassering av fangsttransekt, -stasjoner og feller

NB NB Utfyllende detaljer må legges inn etter at det er bestemt om og eventuelt hvor disse to transektene skal legges ut!

OMRÅDE 1

Transekt 1
Transekt 2
Transekt 3
Transekt 4

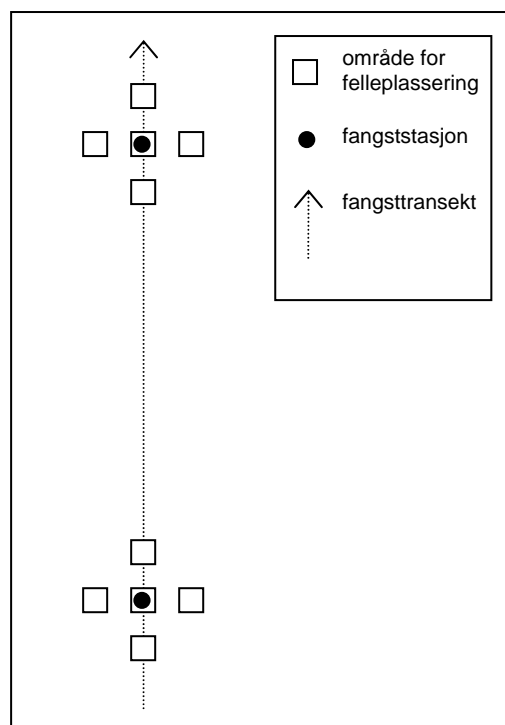
TRANSEKT 2

Transekt 1
Transekt 2
Transekt 3
Transekt 4

Fangststasjonene er plassert i transektene med 25 m mellomrom og markeres med røde merkebånd (ev mer permanent oppmerking av start og slutt punkt). Stasjonene er nummerert fortløpende med start på første stasjon i transekt 1 og slutt på siste stasjon i transekt 5 (i den retningen som er angitt ovenfor).

Fellene plasseres på hver fangststasjon med ca 2 m avstand som vist i figur. Ved hver slik fangstposisjon plasseres fellene slik at de har størst sannsynlighet for å fange gnagere, dvs i løpeganger, langs steiner og røtter, i åp-

ningen av huller o.l. Fellene "festes" i bakken ved hjelp av spiker og hyssing (som skal være "montert" før start).

Illustrasjon av fangsttransekt for smågnagere, med plassering av to fangststasjoner med 25m mellomrom og 5 feller ved hver stasjon (ca 2m avstand mellom hver felle).

Fangstprosedyre

Fellene "åtes" før begynnelsen av hver fangstperiode ved å sprute litt matolje på den påfestede veken. Bare teknisk brukbare feller må benyttes.

Ved *dag 1* i en fangstperiode settes alle feller ut på alle stasjoner. Disse sjekkes om morgenen *dag 2 og 3*, og fangete dyr samles inn. Om morgenen/formiddagen *dag 4* samles alle feller inn, sammen med ev. fangster av dyr.

Innsamlete dyr puttes i individuelle plastposer sammen med en merkelapp med løpenr, dato og nr på fangststasjonen. Ferdignummererte lapper for løpenr følger med, men dato og fangststasjon påføres med blyant på baksiden av lappen. Dersom ytterligere lapper trenges, skrives disse ut for hånd med etterfølgende løpenr. Innenfor ett år og én lokalitet føres løpenr fortløpende.

Snarest mulig mens dyrene er ferske, og *før nedfrysning, tas øynene ut og puttes på glasstuber med 4 % formalin*. I glasstuben puttes også en merkelapp med dyrets løpenr og dato (lapper med ferdig utskrevet løpenr følger med). Formalinen på glass-tubene skiftes til 70 % alkohol etter 7 døgn (med mindre tubene alt er sendt videre, se nedenfor). Deretter fryses dyrene ned snarest mulig og senest 12 timer etter fellesjekk.

Det føres daglig logg over utsetting og inntaking av feller, over fangster (med antatt art for hvert løpenr) og for andre observasjoner som kan ha betydning for tolkning av fangstresultatene (forekomst av rovdyr/rovfugl nær fangsttransektene, bortkomne feller, stor andel gjenklappete feller etc).

Habitatbeskrivelser

For at indeksen skal være sammenlignbar mellom områder og landsdeler, så må habitatet fellene settes i beskrives etter følgende standard:

1. Vierkratt/Myrkant (E3, K1b,L1b):

I dette habitatet er det muligheter til å fange smågnagere også i bunnår. Det er viktig å fange opp noen av de beste gnagerhabitatene for å sikre at det blir fangst også i år med svake bestander. Det burde heller ikke være problemer å finne disse habitatene i alle områder.

2. Blåbærlynghei (S3a):

Habitat-typen forekommer normalt over skoggrensen, og vil i hovedsak fange smågnagere i perioder med tette bestander.

3. Tyttebær/røsslyng/blokkebærskog (A2b, A3b):

I hovedsak er det tenkt på fjellbjørkeskog, men innslag av bartrær kan også være tilstede. Habitatet gir normalt et godt bilde av svingningene, og skal være godt nok til å fange smågnagere under mesteparten av cyklusen. Habitat-typen er normalt forekommende.

Fangstutstyr og forbruksmidler

Ved begynnelsen av hver fangstperiode skal fangeren ha tilgjengelig:

- Rapp musefeller ferdig åtet med oljet veke og med spiker og hyssing
- hansker (bruk hansker under handtering pga smittefare (sykdom og parasitter))
- 2 par pinsetter til uttak av øyne
- minst 300 glasstuber med korker
- minst 300 plastposer
- 250 ml plastflaske med 4 % formalin
- 250 ml plastflaske med 70 % alkohol
- ca 250 ml matolje
- 2 pipetter til hhv skifte av formalin/alkohol og matolje til fellene
- merkelapper til dyreskrotter og øyne, for minst 200 fangster
- merkebånd for fangststasjoner
- saks, blyant, tusj
- fangstloggbok/skjema
- kopi av fangstillatelser fra DN og lokal forvaltningsmyndighet

Innkjøp av feller:

Feller til smågnagerfangsten kan lettvinnt skaffes fra Finland. Dette er klappfeller som fanger etter samme prinsipp som "Rapp". De er laget av galvanisert metall slik at de ikke slår seg når de blir fuktige, og de er svært bestandige mot rust. I Finnmark har samme feller vært benyttet i mer enn 10 år.

Pris pr sept. 1999 for 120 stk feller inkl frakt: 442,- FIM

Fellene kan skaffes fra firma: Etu Tuola, Adresse: Silmukkatie 5, Fin 65100 Vaasa
10 Tlf: +358 6 3170366

Nødvendige tillatelser for fangsten

Det kreves tillatelse fra DN og lokal forvaltningsmyndighet for å fange mus utomhus. DN gir dispensasjon fra viltlovens § 26, 4.ledd.

Rapportering og forsendelse

Etter hver fangstperiode avgis rapport om arbeidet og melding om behov for supplering av forbruksmidler.

Frosne dyr, glasstuber med øyne og fangstlogg sendes så snart det er praktisk mulig uten at materialet blir beskadiget (med mindre annet er avtalt). Frossent materiale og materiale som kan knuses, må da pakkes forsvarlig. Sendes til:

Erik Framstad, NINA, Boks 736 Sentrum, 0105 Oslo.

Artsbestemmelse av småpattedyr

NB NB - kommer til feltkurs

VEDLEGG 7b Smågnagerindeks (2 sider med instruks)

GNAGERINDEKSER BASERT PÅ REGISTERING AV SPORTEIKN

[illegible]

Instruks for registrering av smågnager indekser

Registrering av sporteiken:

Registrering av sporteiken gjerast langs faste trasear år for år. Takseringslinja går opp med "tracklogg" frå start til slutt slik at ein får eit nøyaktig GPS-punkt for start/slutt og total lengde (km). Kvar linje bør vera minimum 5 og maksimum 10 km lang. Linja observatøren skal dekkje er ca 2 m til side for linja på kvar side (4 m bredde) Det trengs en nærmere gjennomgang av omfanget og fordelingen av takseringslinjer i forhold til fordelingen av hovedvegetasjonstyper i parken og ambisjonene om detaljert oversikt over smågnagerbestandene. I utgangspunktet må det regnes med en tetthet av takseringslinjer på ca 5 km pr 100km² (totalt ca 200 km).

Følgende sporteiken være aktuelle å registrere:

- tydelige ansamlinger av fersk møkk fra smågnagere (inkl. møkk fra siste vinter)
- vinterbol av gnagere
- tydelige løpeganger og "graspølser" fra siste vinter
- beiteskader påført av smågnagere
 - grov indeks inndeling; ingen, noe, tydelig beiting, masse beiting
- levende og døde individer av lemen
- levende og døde individer av andre smågnagere

For et aktuelt registreringsobjekt angis dette i de ulike kollone på registreringsskjemaet. Hvert atskilt "objekt" telles og summerast opp for heile linja. Untatt for ansamlinger av møkk og beiteskader som regnes som én enhet innenfor en sirkel med ca 2m radius; der sammenhengende forekomst strekker seg ut over et slikt lokalt område, noteres dette spesielt.

Tidspunkt for gjennomføring:

Siden mange av disse sporene vil kunne stamme fra foregående vinter, vil det være lettest å observere om våren rett etter snøsmelting. Da er det lettare å skilje gammalt frå nytt. Bestanden av smågnagere om våren har også stor betydning for reproduksjonssuksessen hos en del rovdyr og rovfugl. Følgelig bør disse takseringene foretas nokså snart etter snøsmelting og før vegetasjonsutviklingen om våren har kommet for langt. Dette vil variere med terreng og snøforhold og må tilpassast lokalt knytt til dei som skal gjennomføre registreringane!.

VEDLEGG 8 – Automatisk telling av personer langs utvalgte stier (1 side)

Før en går i gang med det tekniske:

Det er langt flere aktuelle stier å telle langs, enn det er telleapparater. I samråd med forvaltninga må en derfor lage en (faglig begrunnet) plan for valg av "tellestier" og for omløp på selve tellinga; en trenger ikke telle ved samme stien hvert år. Men valg av stier må forankres i både hvor en ønsker ferdselskunnskap og hvor det er teknisk mulig å plassere en teller. For det er helt avgjørende å plassere og montere telleren korrekt.

Velge plasseringspunkt på stien:

LES INSTRUKSEN FRA LEVERANDØREN NØYE, OG FØLG DEN VED MONTERINGA!

(Hver type teller har sine spesielle krav)

Noen regler er likevel allmenngyldige:

- Stien bør være så smal i tellepunktet at bare én person kan passere samtidig (naturlig inn-snevring det beste, eventuelt bygge en "naturlig" barriere som tvinger folk til å gå etter hverandre).
- Tellepunktet må IKKE være et sted som frister til å stoppe eller å gå fram og tilbake; det må være passeringspunkt der folk har flyt framover. Derfor er for eksempel en grind/port som må åpnes/stenges ugunstig.
- Om telleren blir plassert helt i starten av stien så teller en alle som starter, men mange vil snu ganske fort. Altså: Hva er det en vil telle?
- Både sensor, (ev. reflektor), datasamler (logger) og ledningen mellom sensor og datasamler må skjules. Om apparatet blir oppdaga så vil det fort gi feiltellinger (folk holder på fram og tilbake framfor telleren) eller hærverk.
- Sensoren plasseres i 80-90cm høyde over bakken (da vil også større barn telles, men ikke sau). For vintertelling må en velge høyde med omhu, og ev. omplassere (pga. mye snø).
- En sensor kan ha svært ulik rekkevidde, avhengig av teknologi og leverandør. Det bestemmer hvor nær "stikanten" sensoren må plasseres. Plassering nær stien gjør det ofte vanskelig å skjule alt utstyret.

Test, drift og vedlikehold:

INSTRUKSEN FRA LEVERANDØREN SIER DET SOM TRENGS FOR Å FÅ DET TEKNISKE TIL Å FUNGERE (både maskinvare og programvare).

Moderne tellere har ofte valg på hva og hvor nøyaktig en vil registrere: retning inn i/ut av området (på de som går forbi), hvor nøyaktig tidsangivelse og valg på tidsoppløsning. Uansett er det behov for utprøving og test av utstyret ved oppsett for ferdselsregistrering, og nullstille datasamleren når utprøving er avslutta og "ordentlig" telling starter.

Idealet er selvsagt at det registrerte tallet i datasamleren er identisk med det antall personer som har gått forbi. Men dette vil aldri være helt identisk! Og hver teller/hver plassering gir sine spesielle forutsetninger for registreringseffektiviteten. Derfor må en overvåke hver teller manuelt en viss tid (gjørne et par dager) for å finne ut hvor effektivt den registrerer og hvordan den registrerer ulike objekter (voksne, barn, hest, husdyr, folk med stor sekk, folk med gåstaver, etc). En slik test må ha samme tidsoppløsning som datasamleren. Når en har funnet ut hvor mange av de som har passert som faktisk er registrert i datasamleren, kan en lage en omregningsfaktor. Poenget er jo å finne hvor mange personer som har passert, med hvilken retning og når.

Digitale datasamlere (det vanlige nå) kan ofte "tappes" trådløst ved hjelp av en lomme-PC. Data overføres fra lomme-PC til en vanlig datamaskin. Produsenten leverer gjerne spesiell programvare sammen med datasamleren.

For videre prosedyre rundt håndtering av data så henvises til instruks fra leverandøren

VEDLEGG 9 – Organisert moskusguiding (1 side)

MOSKUSGUIDING I DOVREFJELL					
Dato		Antall turister			
Område		Antall moskus sett (skjema)			
Guide		Tracklogg nr *			
<p>For å få et bilde på fordelingen av den aktive moskusguidingen er det ønskelig at operatørene loggfører guidede turer gjennom trackloggfunksjon på GPS. Tracklognummer angis slik: Moskusguiding (MG)-år-måned-dag-initialer. EKS MG20070520NEE.</p> <p>Tracklogger leveres på CD sammen med dette skjema</p>					
TURISTENE DU HADDE MED PÅ TUR					
<p>Vi vil gjerne ha en kort beskrivelse av turistene du har med deg i følget. Kan du kort beskrive i henhold til de fire karakteristikene nedenfor. Dersom du har en gruppe med mange ulike nasjonaliteter, fyll ut en linje pr. nasjonalitet.</p>					
Nasjonalitet	Type turist skole organisert gruppe oppsøkende tilfeldige	Kjønn Kvinner	(antall) Menn	Aldersgruppe barn ungdom vaksen blandet	Annet
Dovrefjellrådet - VERSJON 1 - MARS 2007					

VEDLEGG 10 – Overvaking av stislitasje (3 sider, med feltskjema)

Velge felt:

Eit felt er ein stistrekning. Biologiske forhold, bruk og slitasjegrad eller forventet endring i bruk er med å bestemme kor det skal leggst ut felt. Praktiske og tekniske forhold kan også være med å avgjere plassering av felta.

Registrering av feltopplysningar:

- Dato ved registrering
- GPS-posisjon ved starten og slutten på feltet (midt i stien), moh og helling (flatt, svakt stigende/synkende, sterkt stigende/synkende, dvs. sett fra starten mot slutten av feltet)
- Utviklingstrend i høve til slitasje, dvs. om det ser ut som slitasjen er aukande, redusert, stabil eller usikker (det er muleg å markere fleire stikkord i skjemaet for å presisere status)
- Vegetasjon langs stien (som bjørkeskog, myr, dvergbjørkhei, lavhei, reinrosehei, grasmarr, lynghei, høgstaudevegetasjon, vatn/elv/bekk, eller anna)
- Type bruk (bruksområde og -omfang), få fram om det er noko spesielt med bruken, om det er spesielle brukargrupper, etc.

Utlekking av analyselinjer i felta:

Det skal leggst ut 5 linjer per felt, med ca 5 m avstand mellom linjene (linjene skal ligge langs relativt homogen stistrekning), linje 1 er start og linje 5 er slutten på feltet. Total lengde på feltet blir dermed om lag 20 m. Kvar registreringslinje blir trekt på tvers av heile stien, og uti intakt vegetasjon på begge sider. Startpunkt og sluttspunkt for kvar line blir merkt aluminiumsrør slått ned i bakken, slik at ca. 2 cm stikk opp. Dermed blir nøyaktig same linja registrert ved kvart tidspunkt.

Generelle linjeopplysningar:

- GPS-posisjon for startpunkt til linja
- retning på linja (målt i grader, frå startpunkt retning sluttspunkt)
- total linjelengde mellom fastpunkta (skal være identisk ved alle registreringstidspunkt)
- omlag % helling på linja (frå startpunkt retning sluttspunkt, stigning er positiv verdi og synkende er negativ verdi)
- opplysningar og tre/busksjikt (til supplering av linjeregistreringane som ser på felt- og botnsjikt)
- foto takast frå startpunkt for linja retning sluttspunkt

Linjeregistreringar i feltskjema:

(registreringstidspunkt: mellom 20. juli og 10. august)

Finn igjen linjene ved hjelp av GPS-posisjon og aluminiumsrøra. Legg målbandet stramt langs linja slik at linjelengd blir nøyaktig som ved forrige registrering. Fest målbandet i start- og sluttspunkt så det ligg heilt i ro medan registreringa foregår.

Start på 0 og fyll inn einingar langs linja (bruk nr. på eininga i skjemaet). Ha lista over einingar tilgjengeleg på solid papir. Kvar cm skal fyllast ut for kvar line, men ikke vær meir altfor detaljert – hugs at det er analyseiningane som er målestokken og ikke enkeltindivid av planter.

Profil skal målast i høve til 0-linje (= stramt målband i nivå med intakt vegetasjon). Mål avstand mellom bandet og bakken langs linja ved kvar 10 cm. Dette kan være vanskeleg å få til der linja har tydeleg helling, men hugs at målet er å få fram endra profil i høve til den opprinnelege overflata. Dette må være utgangspunktet ved definering av 0-linja.

Einingar ved linjeregistrering:

1. mineraljord/sand (utan vegetasjon eller humus)
2. fast berg (inkludert stein medtverrmål > 30 cm)
3. stein (storleik < 30 cm)
4. strø (humus, blad eller kvist)
5. enkeltskott av planter, dvs. det er naken grus mellom individa
6. samanhengande, tett mosedekke (kan også være myr)
7. spin|kelt, usamanhengande dekke av mosar/lav/algar
8. lavdominert hei
9. lyngdominert hei (blåbær, tyttebær, røsslyng, blokkebær, krek-
ling)
10. tørr lynghei (mjølbær, rypebær)
11. grasdominert vegetasjon

Utfyllande tilleggsopplysningar om einingane:

Nr. 2 og 3 skal skiljast ved å anslå storleiken på steinen (dvs. ikke berre den delen av steinen som tangerer linja, men total storleik).

Nr. 5 og 7 er gjerne overgangssoner mellom intakt vegetasjon og naken grus.

Nr. 8 er klart dominert av lav, men kan gjerne ha innslag av lyng eller gras

Nr. 9 er klart dominert av lyng, men kan ha noko innslag av gras og lav (typiske artar er blåbær, tyttebær, røsslyng, blokkebær, krekling).

Nr. 5 kan være vanskelg å skilje mot 8, 9 og 11 – men 5 har ikkje samanhengande vegetasjon.

Nr. 10 er ekstremt tørr lynghei, men kan ha noko innslag av lav (mjølbær og rypebær er dei vanlegaste lyngartane).

Nr. 11 er grasdominert, men kan ha noko innslag av urter og lyng.

Utstyr for feltregistreringar av stislitasje:

Registrator må ha med følgande **utstyr**:

- manual (eventuelt inkludert foto av analyseiningar)
- skrivesaker
- målband (> 10 m)
- blanke feltskjema med ferdig utfylte generelle opplysningar for feltet og linjene
- kompass og klinometer
- GPS
- ekstra aluminiumsrør til erstatning for forsvunne rør (supplering skal noterast på feltskjema)

VEDLEGG 11a – Registrering av snøskuterkjøring (3 sider, Skår og Østdahl 2002)

Skjema A. Registrering av motorferdsel vinteren

Kommune:	Dag:	Registreringsdato:
Vær/føre/temp:	Dato siste snøfall:	
Mannskap:		

A. Telling på fast punkt ▼

Stedsnavn	Antall kjøretøy obs.	Tidsrom for registrering	= kjt. pr. time

B. Mobil registrering/telling i løypenettet ▼

Kjørt strekning i løypenett (navn)	Km	Antall kjøretøy observert	Tidsrom (fra kl.- til kl.)	= kjt. pr. time

C. Mobil registrering langs løypenettet ▼

Kjørt strekning langs løypenett	Km	Antall kryssende spor	Tidsrom (fra kl.-til kl.)	= spor pr. km

D. Mobil registrering utenom etablert løypenett ▼

Kjørt strekning	Km	Antall kryssende spor	Tidsrom (fra kl. til kl.)	= spor pr. km

Skjema B. Opplysninger fra kontrollert fører vinteren

1. Lokalitet ved utført kontroll

Kommune:	Mannskap:
Sted / løype:	Dato: Kl:

2. Type kjøretøy (sett kryss)

☐ Touringskuter	☐ Racingskuter	☐ Transportskuter
--	---------------------------------------	--

3. Slede /ikke slede (sett kryss)

☐ Skuter med slede	☐ Skuter uten slede
---	--

4. Antall personer (skriv inn antall)

Antall personer på skuteren (skuter pluss eventuell slede):	
---	--

5. Formål med turen (sett kryss)

Transport til hytte (varer eller personer)	☐
Transport av ved (til fast bopel)	☐
Tilsyn (offentlig eiendom, kraftverk, turisthytte)	☐
Kjøring på byggetillatelse	☐
Kjøring i forbindelse med reindrift	☐
Handicapkjøring / ledsager til handicappet	☐
Løypekjøring / tilrettelegging av løypenett	☐
Kjøring til fast bopel uten veiforbindelse	☐
Guida tur	☐
Fisketur	☐
Rekreasjonskjøring	☐
Annet formål:	☐

6. Turen utført ved bruk av leiekjører eller med egen skuter (sett kryss)

☐ Turen utført ved bruk av leiekjører	☐ Turen utført med egen skuter
--	---

7. Hjemmel for turen (sett kryss)

Direkte hjemmel i motorferdselloven	☐
Kjøreseddel /kjøreløyve for kommunal løypenett	☐
Dispensasjon (fra motorferdselplan eller motorferdsellov)	☐
Annet, beskriv:	☐

8. Dokumenter / påbud (sett kryss)

	Ja	Nei	Merknad
Førerkort	☐	☐	
Vognkort	☐	☐	
Andre påkrevde dokumenter	☐	☐	
Kjennemerke	☐	☐	
Hjelm	☐	☐	

9. Eventuell straffereaksjon (sett kryss)

	Ja	Nei	Merknad
Advarsel / OPS	☐	☐	
Anmeldelse	☐	☐	

10. Førerdata (kryss for innenbygds eller utenbygds, mann eller kvinne og angi alder på fører)

☐ Innenbygds fører	☐ Utenbygds fører	☐ Mann	☐ Kvinne	Alder:
---	--	-------------------------------	---------------------------------	--------

Rettledning i bruk av skjemaet "Registrering av motorferdsel"

Skjemaet består av 2 deler. Øverste del inneholder samlet statistikk for en dags kontroll. Nedste del fylles ut ved kontroll/intervju av fører. Det brukes da ett skjema pr. fører, og svarskjemaene stiftes til hovedstatistikken.

Skjemaet er først og fremst tilpasset skuterregistreringer, men kan også brukes i barmarkssesongen.

I noen kommuner vil enkelte registreringsmåter være ganske uaktuelle, så det må gjøres lokale tilpasninger etter hvert.

For å unngå misforståelser og ulik praksis kan det være nyttig å merke seg følgende:

Telling på fast knutepunkt:

Forhåndsplanlagte registreringer som gjennomføres selv om det er dårlige forhold. Tellingene bør foregå "anonymt", for at ikke rykter om kontroll skal påvirke resultatet. Minst en midtukereg. og en helgereg. hver mnd. Alle kjøretøy i begge retninger telles hver gang de passerer. Minimumstid for en telling er 3 timer sammenhengende. (helst noe mer) Enkelte steder kan det da gjennomføres telling på 2 knutepunkt samme dag.

Mobil registrering/telling:

I løypenett telles all kjøring i løypa. Flest mulig kontrolleres/intervjues.

Ved registrering langs løypenettet telles alle spor som ser ut til å komme fra eller gå til løypa. Det må velges ut faste strekninger langs de mest trafikkerte løypene, som kjøres 2-3 ganger hver sesong. Strekningene må legges utenfor det som kan regnes som en "lovlig korridor" langs løypa, både med hensyn til terrenget og evt. kommunale bestemmelser.

Ved registrering på "annen strekning" tenkes det først og fremst på telling av spor i forbindelse med andre oppdrag. Registreringen må man bestemme seg for før oppdraget, slik at resultatet blir mest mulig "gjennomsnittlig". Strekingen må beskrives under "andre opplysninger".

Opplysninger fra fører:

Kjøretøyet: Kryss av for riktig kjøretøytype, og om det kjøres med slede.

Kjøreturen: Formål, lengde og hyppighet vil kanskje volde litt hodebry, men prøv å få det mest mulig riktig. Antall personer føres på denne måten: Skuter m/ fører + slede med 2 passasjerer skrives 1/2.

Dokumenter, påbud m.m.: Kryss av, og gi evt. tilleggsopplysninger i merknadsfeltet.

For "annet dok." er det ment at det skal krysses av for aktuelle dokumenter som ifølge lov eller planbestemmelser skal være med under kjøringen.

Notater/andre opplysninger:

Få med det du mener kan ha betydning for videre bruk/tolking av resultatene, samt forhold som vil være til nytte når den lokale halvårsrapporten skal skrives. Aktuelle momenter kan være: Skjult eller uniformert registrering/kontroll, avslørt "mobilvarsling", utdyping av vær- føre- og isforhold, kontrollunndragelser ("scooterstikk"), fisketur uten utstyr, ekstremkjøring, kjøring i vernede eller sårbare områder, skuterkjøring på offentlig veg m.m. Bruk gjerne fotodokumentasjon. Skriv lese- lig, eller renskriv "elektronisk".

VEDLEGG 11 b – Registrering av barmarkskjøring og kjøreskader (2 sider)**Registreringsskjema for kjøreskader**

Kommunenavn:	Stedsnavn:	Kommunenummer:	Løpenummer:
PUNKT	Koordinater:	STREKNING	Startkoordinat Sluttkoordinat
Skadens lengde:		Total lengde.	Antall meter med skade
BESKRIVELSE AV SKADE OG GRUNN			
Hvis flere vegetasjonstyper eller grunn, bruk flere bokser.			
Vegetasjonstype	Grunn	Skadebeskrivelse med henvisning til foto.	
Antatt kjøretøytype:			

Andre opplysninger:

Registreringsdato..... Registrator.....

Instruks for registrering av kjøreskader & barmarkskjøring i utmark

Hvor skal det registreres?

- Fjellområder utenfor skogbruksområdene.
- Verneområder prioriteres
- Kjente trasseer og spor prioriteres.

Hva er en skade?

Det vil alltid være et skjønnsspørsmål, men følgende kriterier må være tilstede:

- Det må være brudd på torv, gras eller lyngmatte.
- Dersom det er jamn trafikk på stedet skal det registreres.
- Dersom det er et enkeltspor skal det registreres dersom skaden er slik at en antar det ikke leger seg sjøl eller fører til varig deformasjon av grunnen.

Punkt med skade (kortere enn 50 m) registres slik:

- Kommune, stedsnavn samt registreringssnummer (kommunenummer +løpenummer)
- Utm koordinat.
- Total lengde.
- Beskrivelse av skaden. Bruk foto i tillegg. Fotoet får samme navn som vegpunktet på GPS for seinere samkjøring.
- Beskrivelse av underlaget(vegetasjonstype, og grunn(silt/grus/berg etc)
- Kjøretøytype (hvis det kan identifiseres).

Strekning med skade registreres slik:

- Kommune, stedsnavn samt registreringssnummer (kommunenummer +løpenummer første registrering med nr 1).
- Utmkoordinat ved start og utm ved slutt.
- Total lengde.
- Antall meter av strekningen med skade.
- Beskrivelse av skaden. Bruk foto i tillegg. Fotoet får samme navn som vegpunktet på GPS for seinere samkjøring..
- Beskrivelse av underlaget(vegetasjonstype, og løsmasser evt berg).
- Kjøretøytype (hvis det kan identifiseres).
- Kartvedlegg fra m711 med inntegna punkt/strekning må følge hver registreringsskjema.
- Det fylles ut ett skjema for hver registrering.

Registreringene bør utføres innen utgangen av august med tanke på skråfotografering etc i fra fly i sept./okt.

36

REGISTERING, OVERVÅKING OG RYDDING AV SØPPEL

[illegible]

TYPE SØPPEL (*)	Antall	Mengde (kg)	OPPHAV (*)	TYPE SØPPEL (kategorier)
				Glass
				Hermetikk bokser
				Plastembalasje for mat
				Embalasje for hurtig mat
				Matrester
				Fiskeslo
				Slakteavfall
				Trevirke
				Annet
				OPPHAV (kategorier)
				Hytteier
				Fotturist

Utalgte plasser med stor tilflyt av søppel er aktuelt å overvåke spesielt, med tanke på å synliggjøre problemet og med tanke på å iver sette tiltak rettet mot ulike grupper av befolkningen (foturister, fiskere eller andre). **Overvåking av sti/veg** segment bør være en fast flate (lengde x bredde). Man bør minimum kartlegge 5 meter til siden for sti/vei. Ved overvåking av **leirplass/jaktpost/fiskeplass** legges det ut en flate med utgangspunkt i sentrum (GPS) og kartlegge området etter en fast avstand fra det valgte sentrum (bruk målebånd for å anngi radius). Flaten man ønsker å kartlegge kan variere fra et relativt begrenset punkt til en større teltplass. Dette tilpasses hvert område - viktig å markere midtpunkt for gjentak. Dersom det skal karakteriseres som overvåking må registreringene gjentas systematisk (hvert år, hvert annet år eller hvert femte år).

VEDLEGG 13 – Kartlegging av bygninger og tekniske anlegg **(2 sider inklusive skjema og instruks)**

SKJEMA REGISTRERING AV BYGNINGER OG TEKNISKE ANLEGG I VERNEOMRÅDENE DOVREFJELLRÅDET 2004									
Journalnr:	<input type="text"/>			Rapportør	<input type="text"/>				
Dato ny reg	<input type="text"/>			Kommunenr:	<input type="text"/>				
Dato gml reg	<input type="text"/>			Verneområde	<input type="text"/>				
Posisjon									
Stedsnavn	<input type="text"/>			UTM	<input type="text"/> 3 <input type="text"/> 2 <input type="text"/> V <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>				
Kartblad navn	<input type="text"/>			eller	<input type="text"/> 3 <input type="text"/> 2 <input type="text"/> V sonebelte				
Kartblad nr.	<input type="text"/> ~ <input type="text"/>			GPS posisjon	<input type="text"/> 0 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> øst <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> nord				
Bygning(er)									
Type bygning(er) (skriv antall)	☐ Seteranlegg (se instruks) ☐ Hytte ☐ Naust			☐ Uthus ☐ Utedo ☐ Annet:.....			☐ Steinbu u/ innbragte materialer ☐ Steinbu m/ innbragte materialer		
Eier(e) av bygning(er)									
Navn	<input type="text"/>			Adresse					
Gårds- og br. nr:	<input type="text"/> ~ <input type="text"/>			Postnr/sted					
Festenummer:	<input type="text"/>			<input type="text"/>					
Annet teknisk anlegg									
Type inngrep (sett kryss)	☐ Vei ☐ Masseuttak i bruk ☐ M.uttak ikke i bruk			☐ Bro/klopp ☐ Mast/antenne ☐ Fundamentert tavle			☐ Demning ☐ Kanal ☐ Annet:.....		
Foto									
☐ Digitalt (sett kryss)	☐ Lysbilde	☐ Papirfoto	Antall bilder		<input type="text"/>				
Løpenr:		Til:		<input type="text"/>		Fra:		<input type="text"/>	
Merknader									

INSTRUKS: Utfylling av skjema

Skjema registrering av bygninger og tekniske anlegg:

Journalnr: Fylles ut av koordinator ved digitalisering.

Dato ny reg: Dato for nyregistrering (2004 eller senere). Dato når fotodokumentasjonen er utført fylles inn på formatet ddmmåå.

Dato gml reg: Dato for eksisterende registrering. (2003 eller tidligere). Dato når fotodokumentasjonen er utført fylles inn på formatet ddmmåå. Hvis ikke nøyaktig dato finnes holder det med måned og årstall, eller bare årstall.

Rapportør: Navnet på vedkommende som har gjort registreringen og ført skjemaet.

Kommunenr.: Angi kommunenr. der bygning/inngrep befinner seg. Oppdal = 1634, Sunndal = 1563, Rauma = 1539, Nesset = 1543, Dovre = 0511, Lesja = 0512, Tynset = 0437 og Folldal = 0439.

Verneområde: Angi i hvilket verneområde bygningen/anlegget befinner seg. Bruk følgende forkortelser: Dovrefjell-Sunndalsfjella Nasjonalpark = DSN, Landskapsvernområder: Dalsida = D-LVO, Jora = J-LVO, Fokstugu = F-LVO, Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkin = DKH-LVO, Knutshø = K-LVO, Åmotsdalen = Å-LVO, Åmotan-Grøvdalen = ÅG-LVO, Eikesdalsvatnet = E-LVO. Biotopvernområder: Sandgrovbott/Mardalsbott = SM-BVO, Torbudalen = T-BVO. Naturreservat: Fokstumyra = F-NRES, Flåman = Flå-NRES, Nordre Snøfjelltjønn = NS-NRES.

Posisjon:

Stedsnavn: Stedsnavn hentet fra kart.

Kartblad navn: Angi navnet på kartbladet i M711 serien (1:50.000) hvor posisjonen kan finnes.

Kartblad nr.: Angi nr. på kartbladet i M711 serien (1:50.000) der stedet kan finnes.

Kartreferanse:

Enten UTM: 11 siffer UTM-referanse som leses fra kart (eller GPS) som angir posisjonen (eks. 32vnp123456) NB! Hvis flere bygninger hører sammen f.eks. hytte med uthus og naust, tas posisjonen på hovedhuset (hytta).

Eller

GPS posisjon, øst: Lese av fra GPS - 6 siffer som angir østlig retning (hvis 7 siffer er første siffer 0)

GPS posisjon, vest: Lese av fra GPS - 7 siffer som angir nordlig retning (første siffer er ikke 0)

NB! Hvis flere bygninger hører sammen f.eks. hytte med uthus og naust, tas posisjonen på hovedhuset (hytta). Det bør i størst mulig grad brukes GPS for stedfestelse.

Bygning(er):

Type bygning: Angi antall for hvilke ulike typer bygninger som finnes på posisjonen. For rubrikken "seteranlegg" utdypes antall og ulike hustyper på anlegget i merknadsfeltet. (f.eks 1 seterbu, 1 fjøs, 1 låve/løe osv.). Hvis kategorien "annet" brukes, skal det føres på hva slags bygg det er og utdyp i merknadsfeltet hvis bygningen(e) bør ha nærmere beskrivelse. Måling av grunnflate på hvert bygg er valgfritt og kan noteres i merknadsfeltet, evt. på eget skjema.

Eier(e) av bygning(er):

Eiers navn og adresse fylles inn. Hvis bygningen har flere eiere føres dette i merknadsrubrikken. Er eierforholdene uklare fylles ikke navn på eier inn, men anmerkes i merknadsfeltet. Gårds- og bruksnummer og-/eller festenummer fylles inn.

Annet teknisk anlegg:

Type teknisk anlegg: Sett kryss for hvilken type teknisk inngrep som finnes på posisjonen. Veier registreres bare en gang. Dette må i størst mulig grad koordineres på forhånd. Bare broer og klopper på kjerreveier og stier skal registreres. **NB!** Veiens endepunkt (kartreferanse) skal noteres under merknader.

Foto:

Kryss av for hvilken type foto bildene er tatt i. Analoge bilder blir skannet fra papirfoto, negativer og dias.

Antall bilder: Fyll inn hvor mange bilder du har tatt. Det skal tas bilder fra to vinkler på bygninger og et oversiktsbilde der flere bygninger står sammen (f.eks seteranlegg). Veier fotograferes slik at den gjennomsnittlige standarden på veien kommer frem på bildet. Kartreferansen oppgis der bildet er tatt under feltet posisjon.

Løpenr: Fylles ut av koordinator ved digitalisering.

Bildene (digitalt, papir, negativ eller dias) skal legges ved skjemaet når dette sendes koordinator. Bildene legges ved og merkes på en slik måte at det ikke er tvil om hvilket skjema de hører til.

Ferdig utfyllt skjema og bilder sendes til:

Håvard Rønning

Postboks 140

7341 Oppdal

eller via e-post til: havard.ronning@dirnat.no

Ved spørsmål om skjema kan Håvard Rønning kontaktes (72421318).

INNGREP OG MENNESKELIG AKTIVITET I VERNEOMRÅDENE PÅ DOVREFJELL

	*
Kategori	
Observer	
Dato	
Lokalitet	
Kommune	
Sonebelte	
UTM ØST	
UTM NORD	
UTM kart/GPS	*
Beskrivelse	

[illegible]

Dovrefjellrådet - VERSJON 1 - MARS 2007

UTVALG FOR OVERVÅKING PÅ DOVREFJELL

Etter nordisk standard internasjonal rapporteringsliste for inngrep og menneskeleg aktivitet (EUs Standard Data Form for Natura 2000)

Jordbruk, skogbruk		Urbanisering, industrialisering og liknende		730	Militærøvelser			
100	Oppdyrking	412	Lagerområde	740	Hærværk			
102	Slått	419	Andre industri-/komersielle områder	790	Annen forurensning eller menneskelig påvirkning/aktivitet			
110	Bruk av pesticider, plantevernmidler	420	Avfall					
120	Gjødsling	421	Hantering av husholdningsavfall	Menneskeskapte endringer i hydrologiske forhold (våtmark)				
130	Kunstig vanning	424	Annet avfall	800	Oppfylling, tørlegging og uttørring, generelt			
140	Beitemark	430	Jordbruksanlegg	803	Oppfylling av grøfter, dammer, diker, forsenkninger og våtmarker			
141	Tidligere beitemark	440	Oppbevaring av materialer	810	Drenering			
160	Vanlig skogsdrift			820	Fjerning av sediment			
161	Nyplanting av skog	Transport, kommunikasjon og infrastruktur		830	Kanalisering			
162	Kunstig planting (treslagsskifte)	500	Infrastruktur	840	Oversvømmelse			
164	Flatehogst	501	Gangstier, sykkelstier og mindre veier	853	Regulering av vannstand (demninger)			
170	Dyrehold	502	Veier og motorveier	860	Dumping og hantering av oppgravd materiale			
171	Dyreføring	503	Jernbaner	870	Banker, voller, kunstige strender, generelt			
180	Sving, brenning	506	Fly- og helikopterplasser					
190	Annen jordbruks- og skogbruksvirksomhet	507	Broer	Naturlige prosesser				
		511	El-ledninger	900	Erosjon			
Fiske, jakt, innsamling og sanking (og faunakriminalitet)		512	Rørledninger	910	Gjenslamming			
200	Fiskeoppdrett			920	Uttørring			
210	Kommersielt fiske	Fritidsaktiviteter og turisme		930	Oversvømmelse			
211	Fiske fra bestemte steder (fiske plasser)	600	Sport- og fritidsanlegg	940	Naturkatastrofer			
220	Fritidsfiske	601	Golfbaner	941	Oversvømmelse			
230	Jakt (villreinpostar)	602	Skianlegg	942	Snøskred			
240	Fangst av fauna generelt	604	Stier og løyper	943	Jordskred			
241	Innsamling (insekter, reptiler, amfibier)	608	Campingplasser	944	Storm, orkan			
242	Reirplyndring (rovfugl)	609	Andre sports- og idrettsanlegg	951	Ansamling av organisk materiale			
243	Dyrefeller, forgiftning, krypskytting	610	Informasjonssenter	952	Eutrofiering			
244	Andre former for faunainnsamling	620	Utendørs sports- og fritidsaktiviteter	953	Forsuring			
250	Innsamling/fjerning av flora generelt	621	Vannsport	954	Invasjon av nye arter			
251	Plyndring av floristiske lokaliteter	622	Spasering, ridning og ikke mototiserte kjøretøyer	964	Genetisk forurensning			
290	Jakt, fiske og innsamlinger ikke nevnt ovenfor	623	Motoriserte kjøretøyer	990	Andre naturlige prosesser			
		624	Fjellvandring, fjellklatring og grottevandring					
Gruvedrift og utvinning av råstoff		625	Seglflyging, fallskjermhopping, ballongfart	TILLEGG FOR OVERVÅKING I DOVREFJELL (annen tilrettelegging)				
300	Sand- og grustak	626	Langrenn og alpin	1001	Gamle sleper		1010	Infoskilt (lite - lokalt)
301	Steinbrudd			1002	Traktorsleper		1011	Infoskilt (stort- nasjonalt)
302	Sand- og grusuttak i strandområder	Forurensning og annen menneskelig påvirkning/aktivitet		1003	Skuterløype		1012	Sti skilting
310	Torvtekt	700	Forurensning	1004	Løype for barmarkskjøring		1013	P- Skilt
311	Manuell uttak av torv	701	Vannforurensning	1005	Kloppegging		1014	Skilt - opphør av veg
312	Maskinell uttak av torv	702	Luftforurensning	1006	Steinsetting for ferdsel			
330	Gruver	703	Jordforurensning	1007	Merking av løype		1015	Annet
331	Dagbrudd	710	Støyforurensning	1008	Gjerding rundt hytte/seter			
332	Gruvedrift (under jorda)	720	Nedtramping, overutnyttelse	1009	Teltplasser			

NINA Rapport 188A

ISSN:1504-3312

ISBN: 978-82-426-1818-4

Norsk institutt for naturforskning

NINA Hovedkontor

Postadresse: NO-7485 Trondheim

Besøks/leveringsadresse: Tungasletta 2, NO-7047 Trondheim

Telefon: 73 80 14 00

Telefaks: 73 80 14 01

Organisasjonsnummer: 9500 37 687

<http://www.nina.no>